

Након вишегодишњег таворења у парламентарном животу БиХ и Републике Српске, злослутећи тихи нестанак са политичке сцене, мање под теретом комплексног наслеђа, више због осипања чланства и идеја, Српска демократска странка игром судбине (резултата избора) поново се нашла у прилици да судбоносно утиче на будућност партије која је предводила народ током грађанског рата и поставила темеље српске државности западно од Дрине. Истовремено, СДС је и пред избором који значајно може да определијели будућност Републике Српске и дејтонске БиХ.

Младен Босић, Огњен Тадић и прваци СДС-а не бирају само хоће ли се приволити коалицији са СНСД-ом или ће на државном нивоу ући у авантуру уз блок који се окупља око Златка Лагумџије, иза којег стоје амерички и западноевропски званичници и који ових дана на све начине покушавају да испослују коалицију СДП-а и СНСД-а (Дуго су међународне и локалне политичке елите управо у сарадњи Лагумџије и Додика видјели снагу која би била противтежа власти СДС-СДС-ХДЗ, али се у међувремену потврдило да ни Додик ни Лагумџија, односно ни СДП ни СНСД нису ништа мекши ни питомији када су у питању национални интереси Срба и Бошњака).

Ове странке, иначе досадашњи савезници СНСД-а, у сваком случају су добродошли у већи коалициони блок, али не из позиције да са неколико посланика пресудно одлучују о разним питањима, од доношења стратешких потеза, преко буџетске расподјеле до кадровске политике.

У СДС-у су сасвим сигурно свјесни рачунице оних који им данас чежњиво шире руке, а који су их свих ових година блатили на сва уста. Сада их СНСД треба како би подијелила одговорност пред тешким политичким и социјалним изазовима који предстоје Републици Српској, али и како би умањила простор за цјенкање Ђокићевој СП РС и Павићевом ДНС-у, без којих Додик нема већину на републичком нивоу. Ове странке, иначе досадашњи савезници СНСД-а, у сваком случају су добродошли у већи коалициони блок, али не из позиције да са неколико посланика пресудно одлучују о разним питањима, од доношења стратешких потеза, преко буџетске расподјеле до кадровске политике. С друге стране, Лагумџија СДС-у може да понуди власт без СНСД-а, највећег им противника на унутрашњем плану, али уз ризик да би првооштећена могла да буде Република Српска, што СДС никако не жели.

Такође, СДС може да учи на примјеру ПДП-а, странке уз коју је наступала у предизборној кампањи, а која се сада нашла пред амбисом у који га води кратковида, инацијска и интересјска политика. Већ и самим очијукањем са Лагумџијом и СДП-ом, мотивисаним горчином Иванићевог изборног пораза за члана Предсједништва БиХ, притиском странаца, потребом да учествују у власти како би одржали странку или чиме већ, ПДП је неповратно ушла у завршну фазу идеолошког одумирања. СДС не жели да због погрешне одлуке доживи слично.

Опет, колико год то изгледало чудно, коалиција СНСД-СДС не би била неприродна. Ове двије српске партије су одавно на истим националним таласима, а иако никада нису биле сестринске странке нису ни стварале лажно братство, у каквом су својевремено обје биле са ПДП-ом. Међутим, овај пут и њихова судбина и оно у шта се заклињу зависи управо од заједничког дјел(ова)а. Ни страховање аналитичара да би Република Српска могла да остане без опозиције ако би СНСД и СДС подијелили власт, није нарочито основано. Јер, како год да се СДС определијели, вријеме ионако ради за Драгана Чавића и његову ДП, око којих ће се у наредном периоду окупљати алтернативне снаге, а никако око СДС-а.

Како год да се СДС определијели, вријеме ионако ради за Драгана Чавића и његову ДП, око којих ће се у наредном периоду окупљати алтернативне снаге, а никако око СДС-а.

Како било, у понедељак су у Бањој Луци лидери СНСД-а и СДС-а разговарали о заједничкој сарадњи на нивоу БиХ. Додик је изјавио како постоји обострана сагласност о многим питањима, односно висок степен националне одговорности! Нови предсједник РС тврди да још није разговарао са лидером ПДП-а о заједничкој стратегији на нивоу БиХ, понављајући да је примарни задатак постизање договора између СДС-а и СНСД-а, а да би остале партије могле да им се придруже на јединственој платформи. И шеф СДС-а Младен Босић свјестан је шта од њих очекује већина грађана Републике Српске. Према његовим ријечима, двије највеће српске странке имају готово истовјетне ставове по бројним питањима, а разликује их то што је СДС за опстанак постојећег Дејтонског споразума, док СНСД преговара са ХДЗ-ом о концепту БиХ са три ентитета.

"Ако не уђемо у Савјет министара оптужиће нас да нисмо у функцији спровођења Дејтонског споразума, као што је то било сваки пут до сада", истакао је Додик. Врло јасан сигнал шта нас очекује наредних дана.

Међутим, оно што посебно привлачи пажњу и истовремено забрињава политичку јавност су све очигледнија настојања да се под притисцима извана формира коалиција СНСД-а и СДП-а. Иако су до јуче Додик, Радмановић, Шпирић, Васић и остали категорички тврдили да о таквој коалицији нема ни говора, реторика постаје све умјеренија. Прво је Радмановић, а сада и Додик најавио како су разговори између ове двије странке неминовни и неопходни. Тако је, на питање да ли ће преговарати са СДП-ом, Додик одговорио како СНСД има много проблема да сарађује са том странком, али како је реалност да је СДП један од побједника октобарских избора. "Ако не уђемо у Савјет министара оптужиће нас да нисмо у функцији спровођења Дејтонског споразума, као што је то било сваки пут до сада", истакао је Додик. Врло јасан сигнал шта нас очекује наредних дана.

У том случају, била она добровољна или изнуђена, коалиција са СДП-ом на нивоу БиХ за СНСД неизбежно значи нестабилност и неизвјесност, али не само државне власти – што интимно прижељкују и на шта рачунају, већ и дугорочне посљедице за ову странку, у шта ће се Додик и остали увјерити већ на изборима 2012. године (за када су најављени локални, али би се о истом трошку могли да одиграју и ванредни парламентарни избори). Нажалост, ово нису дани када се расплићу само страначке судбине, већ у коалиционим контраверзама и противрјечностима може да се сагледа и процијени будући национални удес.